

Валерій ДАНИЛЕВСЬКИЙ,

начальник Управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, кандидат історичних наук

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: НАСТУПНИЙ КРОК УСПІШНОГО ПОСТУПУ

Військова російська агресія проти нашої держави дестабілізувала майже всі сфери суспільного життя в Україні. Вже п'ятий рік поспіль перед навчальними закладами постає завдання щодо пристосування до загроз та обмежень воєнного часу та гарантування безпеки, надійності й доступності освіти в найскладніших умовах.

Без сумніву, усвідомлення особливостей впливу війни на людину та адаптація до середовища, в якому зараз знаходиться кожен українець, стають початком для вирішення проблем та перспективного розвитку українського суспільства.

Ми переконані: **навчання дітей** – це основа для сталого розвитку нашої країни. Саме тому, навіть за найскладніших обставин, важливо не лише зберігати, але й підвищувати якість освіти.

В Україні завжди був високий рівень базової шкільної освіти, розгалужена система освітніх закладів, широкий спектр видів шкільної й позашкільної освіти. Це стало підґрунтям того, що українська освіта навіть в умовах активних воєнних дій не просто вижила, а й демонструє вражаючу стійкість та інноваційність, шукає нові шляхи для забезпечення безперервного освітнього процесу, захисту прав здобувачів освіти та побудови міцного фундаменту для майбутнього країни.

Ми усвідомлюємо всі соціально-психологічні проблеми, що спричинені війною та мають значний негативний вплив на якість освітнього процесу. Повітряні тривоги зменшують навчальний час, адже дітям доводиться сидіти в укритті, де не завжди можна продовжити заняття, особливо якщо немає світла. Постійна тривожність (очікування вибухів, страх за рідних і близьких на фронті), переживання втрат, навіть елементарне хронічне недосипання – все це реалії більшості учасників та учасниць освітнього процесу. Крім цього, постійний стрес, робота у складних умовах, необхідність одночасно надолужувати освітні прогалини, підтримувати учнів психологічно та виконувати навчальну програму без зниження темпу – все це призводить до професійного перевантаження педагогів, що також стає серйозним викликом, який напряму впливає на якість освіти.

За таких умов нам допомагає тримати освітянський фронт розуміння того, що **відновлення й підтримка освітньої галузі є ключовим елементом стабільності та розвитку українського суспільства як в умовах війни, так і в післявоєнний період.**

Сьогодні можемо впевнено констатувати, що в Черкаській області, відносно спокійному регіоні України, вдалося повністю адаптувати освітній процес до особливостей і викликів воєнного стану, всі заклади освіти перейшли на прийнятні для них форми навчання: навчальним закладам вдалося, в основному, відновити очне навчання в

повному обсязі, втім у періоди особливої небезпеки застосовується дистанційне навчання, за умов відсутності проблем, пов'язаних із доступом до мережі Інтернет.

Цільові настанови щодо організації освітнього процесу в реаліях сьогодення містяться у Стратегічному плані діяльності Міністерства освіти і науки України до 2027 року «Освіта переможців», Національній стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року, Цілях сталого розвитку України на період до 2030 року, Всеукраїнській програмі ментального здоров'я, яку ініціювала перша леді Олена Зеленська, та інших стратегічних документах, які спрямовують нас до розуміння того, що в умовах воєнного стану освіта потребує нових підходів до навчання, швидких та ефективних рішень, інноваційних форм організації освітнього процесу, адаптованих до сучасних умов.

Урахування основних положень нового законодавства з питань освіти та сучасних реалій стало підґрунтям для ініціативи Міністерства освіти і науки щодо підготовки та громадського обговорення розпорядження Кабінету Міністрів України **«Про внесення змін до плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»**. Серед основних напрямів – розвиток очного навчання, модернізація інфраструктури шкіл, підтримка реформи Нової української школи, профільної освіти та професійно-технічної підготовки, а також забезпечення безоплатного шкільного харчування. Пропоновані зміни актуалізують заходи, необхідні для належного **продовження реалізації реформи «Нова українська школа»**, забезпечення логічної та поетапної реалізації у 2026-2029 роках реформи НУШ **на всіх рівнях освіти**.

У цьому контексті конкретизуємо зміст та особливості оновлення у 2026-2027 навчальному році освітньої діяльності в дошкільних, загальноосвітніх та позашкільних закладах освіти області.

Так, осучаснення змісту дошкільної освіти та освітнього середовища закладів **дошкільної освіти** має відбуватись відповідно до **Європейської рамки якості дошкільної освіти та принципів інклюзії**, що гарантуватиме якісну та доступну дошкільну освіту для всіх дітей, зокрема з особливими освітніми потребами, у безпечному, дружньому та безбар'єрному освітньому середовищі, незалежно від місця народження та проживання.

Новацією, починаючи з вересня 2026 року, є необхідність створення в закладах дошкільної освіти умов для ознайомлення та вивчення англійської мови. З огляду на це, обласним інститутом післядипломної освіти у першому півріччі 2026 року проведено низку навчально-методичних заходів, за покроковою методикою «English Step by Step» для природного занурення дітей у двомовність.

Крім цього, успішно триває апробація Парціальної програми розвитку дитини дошкільного віку «INTELLECT BABY», яку на всеукраїнському рівні здійснюють чотири експериментальні заклади дошкільної освіти Черкащини: дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) № 78 «Джерельце» Черкаської міської ради; дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу № 84 «Вінні-Пух» Черкаської міської ради; дошкільний навчальний заклад ясла-садок комбінованого типу № 7 м. Умані; дошкільний навчальний заклад ясла-садок комбінованого типу № 12 м. Умані. Починаючи з вересня 2026 року, до експерименту всеукраїнського рівня долучається ще 21 заклад дошкільної освіти області.

Підвищенню якості дошкільної освіти сприятиме також застосування STREAM-підходів в інклюзивному середовищі та набуті вихователями закладів дошкільної освіти компетентності за результатами участі в пілотній програмі «Зерна» (LEGO Foundation у партнерстві з Гарвардською вищою школою освіти) та освітніх проектах «Думай на рівних» (соціально-емоційний розвиток за підтримки «Think equal»), «Сприяння освіті» (навчання через гру спільно з the LEGO Foundation), а також у проекті соціально-фінансової освіти «AFLATOT».

Крім цього, активне навчання педагогів за програмами психосоціальної підтримки, благополуччя та безпечної поведінки в умовах надзвичайних ситуацій сприятиме розвитку закладів дошкільної освіти як осередків, які дають змогу дітям отримувати не лише знання та практичні вміння для життя, а й психолого-педагогічну підтримку, не втрачати відчуття приналежності до української спільноти та рідної країни.

У впровадженні Концепції «Нова українська школа» незмінною залишається ключова ідея реформи – дитиноцентризм, який реалізується через компетентнісний підхід та сучасні педагогічні практики; встановлення партнерства між усіма учасниками освітнього процесу; забезпечення сучасного мотиваційного освітнього середовища; цифровізацію освіти; рівний доступ до освіти дітей з ООП, зокрема інклюзивність навчання; автономію школи в організації освітнього процесу. На часі – завершення повної трансформації шкільного простору, адже школи мають бути безпечними й сучасними: обладнані укриттями й автобусами для перевезення дітей, забезпечені харчуванням і гаджетами.

Саме на таких засадах готуємось до **оновлення освітньої діяльності на всіх рівнях загальної середньої освіти – початкової, базової середньої та старшої профільної школи.**

Як відомо, Кабінет Міністрів України затвердив **оновлений Державний стандарт початкової освіти**, навчання за яким розпочнеться з 1

вересня 2028 року. Оновлений стандарт дає змогу актуалізувати зміст освіти відповідно до сучасних підходів. Наразі завершується процес розроблення нової Типової освітньої програми, модельних навчальних програм і підручників.

У педагогів є достатньо часу для опанування оновленого стандарту, який продовжує реформу Нової української школи та узгоджується з комплексною політикою «Освіта для життя», визначаючи сучасні підходи до організації навчання у початковій школі з урахуванням ключових оновлень:

- **осучаснена структура результатів навчання** (окрім загальних і конкретних результатів навчання, визначено орієнтири для оцінювання);

- **підтримка дітей та безпечне освітнє середовище** (посилюється увага до безпеки, добробуту та вікових особливостей молодших школярів);

- **посилення інклюзії та підтримки учнів з ООП** (уточнено підходи до індивідуалізації навчання та організації освітнього процесу для учнів з різними освітніми потребами, передбачено можливість корекційно-розвиткової підтримки для тих учнів, які цього потребують, урахувано мовно-культурне та психофізичне різноманіття учнів, зокрема дітей, які навчаються мовами корінних народів і національних меншин або жестовою мовою);

- **узгодження стандарту початкової освіти зі стандартом базової середньої освіти** (чітко визначено, яких умінь мають набути діти в початковій школі та з яким рівнем підготовки вони продовжують навчання далі, що сприятиме більш комфортному переходу з початкової школи до 5 класу);

- **урахування цифрової реальності** (окрему увагу надано інформатичній освітній галузі, з'явилися чіткі вимоги до роботи з даними, інформаційної безпеки, онлайн-взаємодії та критичного ставлення до інформації).

Таким чином, новий стандарт початкової освіти продовжує логіку Нової української школи та розвиває її згідно з реаліями сьогодення.

На рівні **базової середньої освіти**, починаючи з 5 класів, другий рік поспіль продовжується **впровадження політики «Освіта для життя»**, яка спрямована на оновлення змісту освіти, професійний розвиток вчителів і створення сучасного освітнього простору *та яку реалізовує* Міністерство освіти і науки України в межах спільної програми зі Світовим банком LEARN — «Підвищення доступності та стійкості освіти в умовах кризи в Україні», що фінансується, зокрема, за підтримки Мультидонорського трастового фонду допомоги, відновлення, реконструкції і реформування України (URTF).

Упродовж 2025/2026 навчального року вже апробувались нові матеріали для 5 класів у трьох освітніх галузях — *мистецькій, STEM та природничій*, а в новому 2026/2027 навчальному році до пілотування долучаться вчителі ще чотирьох освітніх галузей — *математичної, громадянської та історичної, соціальної і здоров'язбережувальної, а також фізичної культури.*

Із 926 учителів, які виявили бажання брати участь в апробації та які представляють 23 області України, Міністерством освіти і науки України вже

завершено відбір 200 учителів, рекомендованих до участі в пілотуванні оновленого навчально-методичного забезпечення для 5 класів у межах реалізації політики «Освіта для життя».

Ми пишаємось, що серед найкращих учителів, які апробуватимуть сучасні програми, навчально-методичні матеріали та практичні рішення, є і *педагоги освітніх закладів Черкащини*, зокрема, Черкаської гімназії №9 імені О. М. Луценка Черкаської міської ради, Золотоніської спеціалізованої школи №2 інформаційних технологій Золотоніської міської ради, Золотоніської гімназії імені С. Д. Складенка Золотоніської міської ради, Уманської гімназії №7 Уманської міської ради, Черкаської спеціалізованої школи I-III ступенів №13 Черкаської міської ради, Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів №2 Черкаської міської ради, Уманського ліцею №3 Уманської міської ради, Навчально-виховного комплексу «Ліцей-загальноосвітня школа I-III ступенів «Лідер» Смілянської міської ради, Навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3-колегіум» Смілянської міської ради, Черкаської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32 Черкаської міської ради та Вільшанського опорного закладу загальної середньої освіти I-III ступенів Вільшанської селищної ради Звенигородського району Черкаської області. Це *вчителі вищої категорії, які вірять у своїх учнів і в майбутнє країни, які переконані, що саме на поєднанні професійної майстерності педагога, нових модельних програм, сучасних навчально-методичних матеріалів і розуміння українських реалій може будуватися школа, здатна відповідати на виклики війни, підтримувати дітей і водночас забезпечувати якісну освіту для життя.*

У поточному навчальному році завершено експеримент всеукраїнського рівня, у ході якого апробовано нові модельні програми, підручники й навчально-методичні матеріали для **базової середньої освіти**, що здійснювалось на базі чотирьох наших пілотних шкіл (Черкаської гімназії № 9 імені О. М. Луценка Черкаської міської ради, Золотоніської гімназії імені С. Д. Складенка Золотоніської міської ради, Золотоніської спеціалізованої школи №2 інформаційних технологій Золотоніської міської ради та Навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3-колегіум» Смілянської міської ради).

У новому 2026/2027 навчальному році абсолютно **всі учні 9 класів навчатимуться за новим Державним стандартом та програмами Нової української школи**. Саме тому вчителі закладів освіти області, які працюватимуть із дев'ятикласниками, підвищили кваліфікацію на базі обласного інституту післядипломної освіти за 30-годинними освітніми програмами підготовки до реалізації Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (предметне навчання у 9 класах НУШ).

Крім цього, у червні 2026 року у рамках пілотування розробленого Міністерством освіти і науки України механізму закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти **за принципом «Гроші ходять за вчителем»** обласним інститутом проведено навчання для 25 груп учителів (всього **690** педагогів) за вимогами Нової української школи. За програмами, розробленими колективом обласного інституту, не

менша кількість учителів підвищить кваліфікацію на всеукраїнській платформі «Вектор» і в серпні 2026 року.

Звертаємо увагу органів управління освітою територіальних громад, адміністрацій закладів освіти області на необхідність сприяння участі педагогів у реалізації політики Міністерства освіти і науки України «Гроші ходять за вчителем», яка передбачає апробацію нового механізму цільового фінансування закупівлі послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що надає можливість учителю самостійно обирати суб'єктів та програми підвищення кваліфікації відповідно до власних професійних потреб, а також забезпечує прозорість бюджетних витрат і контроль якості наданих послуг. До кінця 2026 року 100 тисяч учителів України мають пройти підвищення кваліфікації за принципом «Гроші ходять за вчителем». Це дасть змогу вчителям набутти сучасних компетентностей і впроваджувати новітні методики у школах.

Окремої уваги заслуговує системна **підготовка педагогічних працівників, які забезпечують викладання навчального предмета «Захист України»**. Вона здійснювалась відповідно до нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України щодо використання коштів освітньої субвенції для підвищення кваліфікації педагогів та надання послуг із супервізії, а також у ході реалізації завдань інноваційного освітнього проекту на всеукраїнському рівні за темою «Теоретико-методичні засади викладання навчального предмета/інтегрованого курсу «Захист України».

Упродовж двох навчальних років в області реалізовано комплекс заходів, спрямованих на розвиток професійної компетентності вчителів предмета «Захист України» відповідно до оновленого змісту та практико орієнтованої моделі його викладання. Педагоги опановували сучасні методики навчання, питання національної безпеки, інформаційної стійкості, використання безпілотних систем і новітніх військових технологій. Зокрема, проведено навчання за модулями «Методична підготовка вчителя», «Інформаційна війна», «Орієнтування на місцевості та інженерна фортифікація», «Основи національної безпеки України та оборони», «Основи пілотування БПЛА (застосування та експлуатація)», «Військові технології та їх розвиток».

Загалом, реалізовані заходи з підвищення кваліфікації сприяли формуванню професійної спільноти вчителів «Захисту України», здатних ефективно працювати в умовах оновленого змісту предмета, забезпечувати практичну спрямованість навчання та формувати в учнів компетентності, необхідні для безпечного життя, громадянської відповідальності й національної стійкості.

Новацією 2026/2027 навчального року стане масштабування **пілотування моделі профільної освіти**, реалізації **Державного стандарту профільної середньої освіти**. Це один із ключових етапів впровадження Нової української школи.

Слід зазначити, що реформа старшої профільної школи передбачає перехід на 12-річну систему освіти, у якій 10–12 класи стануть окремою ланкою – **академічними ліцеями**. Нова модель має створити більше можливостей для

вибору: учні зможуть формувати власну освітню траєкторію відповідно до інтересів і планів на майбутнє, обирати профілі навчання, поглиблено вивчати окремі предмети. При цьому одне із завдань реформи – відійти від моделі «однакової школи для всіх» і створити систему, у якій старша школа допомагає молоді усвідомлено обирати власний напрям розвитку. *Попри виклики війни важливо, щоб ці нововведення ставали реальними змінами для учнів і вчителів. Саме тому реформа старшої профільної школи – це не лише про нові предмети чи інфраструктуру, а про зміну самої логіки навчання, у центрі якої учень, його вибір, мотивація та майбутнє.*

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 26 серпня 2025 року № 1058 «Про реалізацію експериментального проєкту щодо запровадження в закладах загальної середньої освіти освітніх програм, розроблених на основі типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» упродовж першого року передпілотної фази академічні ліцеї тестували нові підходи до організації навчання, формування профілів, вибіркового курсів та побудови освітніх просторів.

3 01 вересня 2026 року розпочинається другий етап експериментального проєкту щодо запровадження в пілотних закладах загальної середньої освіти освітніх програм профільної освіти. Наказом Міністерства освіти і науки № 437 від 11 березня 2026 року «Про затвердження Переліку закладів загальної середньої освіти – учасників експериментального проєкту щодо запровадження в закладах загальної середньої освіти освітніх програм, розроблених на основі типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням» затверджено Перелік закладів загальної середньої освіти – учасників експериментального проєкту, серед яких – 8 закладів освіти Черкаської області, а саме: Білозірський ліцей – опорний заклад загальної середньої освіти Білозірської сільської ради Черкаського району, Буцький ліцей Буцької сільської ради Звенигородського району, Золотоніська загальноосвітня школа I–III ступенів №3 Золотоніської міської ради, Канівська загальноосвітня школа I–III ступенів №4 Канівської міської ради, Ладизинський ліцей Ладизинської сільської ради Уманського району, Навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа I–III ступенів №3-колегіум» Смілянської міської ради, Смілянська ЗОШ I–III ступенів Смілянської міської ради, Уманський ліцей №3 Уманської міської ради.

Названі заклади освіти у рамках пілотування, починаючи з вересня 2026 року, здійснюватимуть тестове впровадження Державного стандарту профільної середньої освіти та створення умов для успішного забезпечення дванадцятирічної повної загальної середньої освіти. Учні навчатимуться за новою моделлю, яка передбачає ширший вибір профілів, курсів та індивідуальних освітніх траєкторій. Паралельно триватиме робота над розвитком освітньої інфраструктури, оновленням змісту освіти та підтримкою вчительства. А вже

з 2027 року реформа профільної середньої освіти перейде до етапу повномасштабного впровадження по всій Україні.

Вважаємо за доцільне наголосити, що в 2026 році держава виділяє 1,9 млрд грн на створення сучасних освітніх просторів у академічних ліцеях по всій Україні – лабораторій і навчальних кабінетів природничих та STEM-напрямів, де учні не лише вивчатимуть теорію, а й проводитимуть експерименти, працюватимуть над проєктами та набуватимуть практичних навичок. Замість точкового дооснащення навчальних кабінетів відбудеться комплексне оновлення класів, де сучасне обладнання, нові меблі та відремонтовані приміщення працюватимуть як єдине ціле. Кошти спрямують на закупівлю техніки, мультимедійного обладнання та меблів для кабінетів біології, географії, математики, фізики, хімії та STEM-лабораторій, де учнівство зможе на практиці вивчати природничі науки, використовуючи сучасні STEM-технології. Важливо, що оновлений простір відповідатиме стандартам НУШ – буде сучасним, безпечним та безбар'єрним. *Якісні освітні простори допоможуть учнівській молоді розкривати свій потенціал, мислити сміливо й будувати майбутнє України на основі знань, інновацій та відповідальності.* Це дасть змогу підвищити якість навчання та зробити систему освіти стійкішою навіть в умовах війни.

Доступ до якісних освітніх послуг відповідно до своїх потреб, інтересів та запитів діти та учнівська молодь мають отримувати також **у системі позашкільної освіти**, яка повинна бути доступною, якісною та ефективною.

Розвиток позашкільної освіти поступово відбувається за такими ключовими напрямками:

- розвиток мережі закладів у громадах, розширення спектру освітніх послуг, підвищення інституційної спроможності закладів та зміни у підходах до фінансування;
- створення сприятливих умов для всебічного особистісного розвитку здобувачів позашкільної освіти відповідно до актуальних потреб дітей, молоді та суспільства;
- відкриття нових закладів і центрів позашкільної освіти, зокрема центрів освіти дорослих, молодіжних та пересувних мобільних центрів, створення мережі «громадських шкіл», забезпечення інклюзивності та безпечності закладів.

Загалом, оновлена роль позашкільної освіти розглядається як інструмент розвитку громади завдяки мережі освітніх центрів, системи надолуження освітніх втрат, центрів розвитку підприємницької освіти.

За очікуваннями МОН України, до 2030 року всі заклади позашкільної освіти мають працювати за КВЕД «Позашкільна освіта» та бути зареєстрованими в єдиній системі надавачів освітніх послуг (АІКОМ, «МРІЯ»).

У контексті сучасних викликів, зокрема воєнного стану, позашкільна освіта має відігравати ключову роль в утвердженні **української національної та громадянської ідентичності, військово-патріотичному вихованні та ефективній профорієнтації**.

Важливим аспектом є також **соціально-психологічна підтримка** й реабілітація: заклади позашкільної освіти мають стати місцем, де дітям

і молоді можуть забезпечити необхідну підтримку та допомогти відновити внутрішній баланс.

Упродовж 2026/2027 навчального року значна увага приділятиметься таким важливим аспектам безпечного освітнього простору, як **створення укриттів у закладах освіти, закупівля автобусів** для перевезення дітей та **забезпечення учнів здоровим харчуванням**.

Слід зазначити, що для українського Уряду пріоритетом є турбота про безпеку та доступність навчання. За два роки виділено близько 14 млрд грн на ремонт і будівництво укриттів у школах України. Ще 2,8 млрд грн держава спрямувала для закупівлі шкільних автобусів. Це важливо, щоб мати можливість об'єднувати навчальний процес, збільшувати кількість учнів, покращувати якість навчання, забезпечення можливості навчатись очно для учнів із найвіддаленіших громад.

Продовжується реалізація програми безкоштовного харчування для учнів 1–4 класів, якою в Україні охоплено понад 1,6 млн дітей; передбачено модернізацію харчоблоків за трьома новими моделями: базова кухня, опорна кухня та фабрика-кухня.

Новачій має зазнати не тільки склад шкільного меню та рецептури приготування, але й форми організації харчування, рекомендації до обладнання харчоблоків та роботи з постачальниками, а також підходи у формуванні культури здорового харчування у школярів, як наскрізної компетенції Нової української школи.

Кожен заклад освіти може впровадити своє адаптоване чи альтернативне меню за умови врахування дієтичних потреб дітей, сезонності, наявності харчових продуктів, порцій страв для різних вікових груп та відповідності вимогам санітарного законодавства і норм харчування, яке відіграє серйозну роль в питанні повноцінного розвитку і зростання школярів. Воно не тільки сприяє загальному зміцненню організму дітей, але також може впливати на їхню працездатність і успішність. Достатня кількість поживних речовин і правильна культура споживання їжі не лише вберігають дитину від численних захворювань, а й роблять її бадьорішою і уважнішою. А це дуже важливо в сучасних реаліях.

Одним із пріоритетних завдань організаторів освіти в умовах війни є забезпечення безперервності освітнього процесу. Цьому сприяє **цифрова трансформація освіти**. Центральним елементом цифровізації середньої освіти нині офіційно стала ініційована Президентом України **платформа «Мрія»**, об'єднавши наприкінці 2025/2026 навчального року понад 630 тисяч активних користувачів (вчителів, школярів та батьків). У перспективі ж система має охопити понад 1,1 мільйона учасників освітнього процесу у всій країні.

Державна цифрова освітня екосистема «Мрія» (вебпортал і мобільний застосунок), що вже використовується у понад 40% шкіл Черкаської області, забезпечує функції плану дня, конструктора розкладу, аналітики навчальних досягнень, бібліотеки контенту й захищених чатів. Крім цього, з осені минулого року каталог платформи поповнився на 6 000 верифікованих гуртків та секцій (від робототехніки та програмування – до танців і спорту), які батьки можуть легко шукати за інтересами чи геолокацією дитини.

З початком нового 2026/2027 навчального року розробники «Мрії» готують запуск пакету оновлень:

- ШІ-генератор розкладу: інтелектуальний модуль для адміністрації шкіл, який автоматично формуватиме графіки занять з урахуванням завантаженості вчителів, кабінетів та специфіки предметів.

- Домашні завдання онлайн: повноцінний контур виконання та автоматичної перевірки робіт безпосередньо всередині мобільного застосунку.

- Гейміфікація процесу: мотиваційна b2c-система для учнів. За успіхи в навчанні школярі отримуватимуть внутрішні цифрові винагороди, які згодом можна буде обміняти на реальні подарунки від партнерів: книги, квитки в кіно, ігри або спеціалізовані професійні IT-курси.

Для підвищення якості освіти, профілактики освітніх втрат, зокрема – для роботи з прогалинами в знаннях з математики, рекомендуємо використовувати ще один **цифровий інструмент** – платформу зрозумілої математики **«BigMat»**, розроблену студією онлайн-освіти EdEra. Це безоплатний освітній продукт для учнів, учителів і батьків, створений на основі дослідження освітніх втрат в Україні. Платформа поєднує застосунок з інтерактивними завданнями для учнів, готові матеріали для вчителів (конспекти уроків і презентації), а також підказки для батьків. Платформа BigMat пояснює складні математичні теми простими словами й показує, як математика працює в повсякденному житті – від підрахунку витрат до звичних побутових рішень. Продукт створений, щоб:

- підтримати школярів і школярок у формуванні міцної математичної бази;

- зменшити розрив між учнями й ученицями, які легко опановують предмет, і тими, для кого математика залишається викликом;

- надати вчителям і вчителькам зручні інструменти, що скорочують час підготовки до уроків і допомагають підсилити результати навчання.

Погодьтеся: для підвищення якості освіти не потрібно чекати кращих часів. Так, сьогодні освітній процес у нашій державі відбувається під звуки сирен, нерідко – під час ворожих обстрілів, за відсутності електроенергії та зв'язку. Але ми розуміємо, що освіта, як інструмент відновлення та розбудови миру, є не просто сферою надання знань, а й критично важливим простором для становлення особистості та забезпечення соціальної стійкості. Саме через освіту ми формуємо громадян, здатних мислити критично, відстоювати права людини, протидіяти дезінформації та відновлювати довіру у спільнотах. І саме тому всупереч перешкодам освіта має стати ключем до мобілізації ресурсів і можливостей для майбутнього, допомагаючи нашим учням і нам самим знайти своє місце в нових реаліях.

І завжди пам'ятаймо: Україна веде важку війну не тільки за свою територію, а й за національну та культурну ідентичність, свободу, право на волевиявлення. Тому сьогодні важлива роль освіти полягає не лише в підготовці здобувачів до подальшого навчання, а й у формуванні їхньої національної свідомості, культурних цінностей та відповідальності за долю своєї держави. Попри виклики повномасштабної війни, освіта є і має залишатися простором розвитку країни.